
Collaboracions

SEMPRE HA CALGUT TENIR PADRINS

Tal dia com avui, però de l'any 1589, a Barcelona fou condemnat a mort un curandero acusat de propinar remeis contra la pesta que dalmava la població.

Es veu que aleshores aquestes pràctiques sovint o gairebé sempre supersticioses, generalment empíriques eren punides amb un rigor implacable. Ara ho trobaríem excessivament dur, però cal pensar que en aquell temps no estaven per brocs i una estossinada més o menys no venia d'aquí.

No és pas que vulgui justificar el fet. D'altra banda tampoc no en trauria res, ni de fer-ho, ni de defensar el mort. Si ho comento és per posar de relleu com es contradeien, ja aleshores, algunes disposicions i que també existien discriminacions notables.

Justament pocs anys abans s'havia donat un cas demostratiu del valor de les recomanacions i dels padrinatges. El 18 de desembre del 1582, un tal Miquel Morales, d'Alcover, presentava al Comissari de la Inquisició Rector d'aquell poble, Jaume Giner, una instància que transcriu perquè no es perdi el sabor ni cap matís de la mateixa, així com de la resposta.

“Senyor Comissari V. M. com yo tinch gratio que disfruto de saludar y so saludador de Santa Quitèria y curar los que son morduts de gossos rabiosos y tenen mal de rabia així en persones com en animals y V. M. me ha vista saludar per persones que aportaven a sa casa mordedures y nafrades de gosos rabiosos y també que ho fás ab permissió y assentiment dels Illustres Senyors Inquisidors del principat de Cathalunya y com en presentia del Molt Illustre Senyor Doctor Joan Alvares de Calles Inquisidor de Cathalunya saludí un home de la vila de Reus en la casa de V. M. y en sa presentia y puix V. M. sab la veritat lo suplique humilment me mane fer uns instruments y letres fefahents com es així y ser tot lo per mí suplicat en testimoni de la veritat”.

El rector apoià la petició davant l'Arquebisbe de Tarragona i aquest fou el dictamen:

“Nos etc. Jaume Reig en drets Doctor en lo spiritual y temporal per lo Illustríssimo y Reverendíssimo Senyor Don Antonio Agostí per la miseratió divina archebisbe de la Santa sglesia de Tarragona official y vicari general als amats nostres en Jesuchrist tots y sengles rectors y regint cura de ànimes per la ciutat y diòcesi de Terragona salut en lo Senyor. Sabreu com nos avem concedit segons ab tenor de les presents concedim llicentia y facultat a Miquel Morales habitant en Alcover per a dir la Oratió de la gloriosa Santa Quitèria a les persones o animals bruts tocats y nafrats o

morduts de gossos o llops rabiosos deixades apart totes superstitions la cual ciencia volem sie duradora durant lo beneplacit de Sa Illustríssima ma Senyoria e nostres. Dat en Tarragona al setze de juliol del any 1585 Reig prefatus Joan Baptiste Mullo canonicus et succentore.”

Em penso que queda prou clara l'asseveració d'abans sobre els padrins i les influències. Potser sí que una cosa era administrar remeis per dintre —com podria ser el cas del primer— i una altra senyar per fora, però d'autoritzar a matar, hi va un món de diferència.

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS ()*

(*) Publicat a “El Correo Catalán” de 10-X-1976.